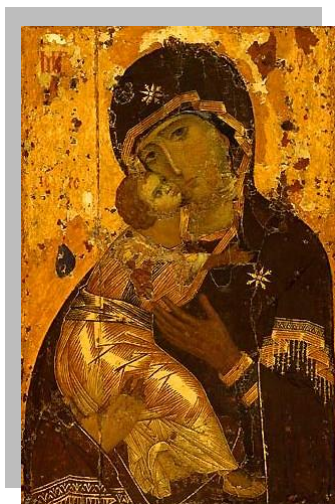

***КАЛЕНДАР
ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ
ВИШГОРОДЩИНИ
на 2018 р.***

Вишгородська районна державна адміністрація
Управління культури національностей та релігій
Київської обласної державної адміністрації
Вишгородський історико-культурний заповідник
Вишгородська центральна районна бібліотека

***КАЛЕНДАР
ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ
ВИШГОРОДЩИНИ
на 2018 р.***

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2018 рік Вишгородщини /
Укладач Бривко М.В. Кушерський А. М.; Вишгородський історико-культурний
заповідник, Вишгородська центральна районна бібліотека. – Вишгород: ВІКЗ,
2018. – 50 с.

Календар вміщує основні знаменні дати всесвітнього, міжнародного, всеукраїнського
значення, а також визначні події м. Вишгорода та Вишгородщини, які будуть відзначатися 2018
року. Календар розраховано на працівників культури та педагогів як науково-допоміжний
посібник.

Укладач:

Бривко М.В.

Кушерський А. М.

Художнє оформлення: *Гордієнко О.*

Літературний редактор: *Мілевська Н.*

Консультанти:

Платонова А. М., завідувач відділу методичної та бібліографічної роботи Вишгородської
центральної районної бібліотеки

Санковська Л. М., провідний бібліограф Вишгородської центральної районної бібліотеки

Плотнікова А. М., завідувач відділу охорони пам'яток Вишгородського історико-культурного
заповідника

Затверджено на науково-методичній раді Вишгородського історико-культурного заповіднику 27
грудня 2017 року, протокол № 8

Наукові редактори та відповідальні за випуск:

Литовченко В. В., директор

Вишгородського історико-культурного заповідника

кандидат історичних наук.

Березинець М. В., директор

Вишгородської районної централізованої

бібліотечної системи

Чухліб Т. В., головний науковий співробітник Інститута історії України НАН України, доктор
історичних наук

ВСТУПНЕ СЛОВО

*Розумна людина завжди повинна пам'ятати про те,
що, будучи нащадком минулого,
вона одночасно є й батьком майбутнього.*

*Герберт Спенсер
англійський філософ і соціолог*

Минуле Вишгородського краю багате на події – величні й щасливі, трагічні й героїчні, власне як і життя будь-якого іншого регіону з давньою, складною, а часом і суперечливою історією. 2018 рік досить знаковий для нашого краю, оскільки ми святкуємо 50 років від дня отримання, а точніше було б сказати, поновлення Вишгородом статусу міста і 45-ту річницю Вишгородського району, що й спонукало нас ініціювати укладання календаря знаменних і пам'ятних дат. Кожен із місяців багатий на пам'ятні дати й епізоди, що залишили слід в історії. Про більшість цих фактів ми знаємо ще з підручників. Серед нас є навіть ті, хто став свідком важливих подій і пам'ятає, як все відбувалось.

Поряд із цим багато цікавих історичних фактів, особливо локальної історії, лишаються поза завісою уваги. Саме їх ми пропонуємо згадати в календарі. Мета цього видання: допомогти працівникам культури й освіти, журналістам, краєзнавцям у поширенні знань про край, популяризації імен діячів культури, науки й мистецтва, пов'язаних із нашою рідною землею. Тим самим ми прагнемо показати громадянам України історичну вагу Вишгорода, району, адже не дарма нас вчили змалечку, що без минулого немає майбутнього.

Литовченко Влада Володимирівна
директор Вишгородського
історико-культурного заповідника
кандидат історичних наук

*У майбутнє ми входимо,
оглядаючись на минуле*

Одним із основних напрямків роботи Вишгородської центральної районної бібліотеки є інформаційне забезпечення діяльності навчальних закладів району, сприяння розвитку цілісної гармонійної особистості, формування її світогляду й духовного розвитку. Інформаційна робота здійснюється в різних напрямках, одним із яких є створення вторинної продукції. Серед вторинної продукції важливе місце посідає «Календар знаменних і пам'ятних дат». Цього року він уперше видається спільно з Вишгородським історико-культурним заповідником і є надзвичайно змістовним та цікавим.

Пам'ятними називають дні, які вплинули на долю країни, вагомих особистостей, або ті, які ознаменувались цікавими фактами, залишились у людській пам'яті й зіграли не останню роль у формуванні культурних, історичних чи інших цінностей. Кожен рік несе багато пам'ятних днів та дат, про які нам варто знати, слід пам'ятати та вшановувати їх. Адже людина назавжди залишиться справжньою людиною, коли в її серці житиме пам'ять про благословенний клаптик рідної землі, Вітчизни, який повинен бути для неї святим.

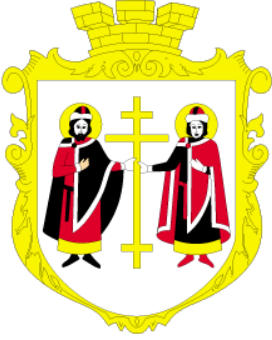
Особливість цього видання в тому, щоб дати представникам державних структур, бібліотекарям, викладачам, учителям, краєзнавцям, журналістам, студентам та всім, хто небайдужий до історії краю, його сьогодення, довідковий матеріал про важливі події в історії Вишгородщини, ювілеї відомих земляків та видатних діячів, які життям і діяльністю пов'язані з нашим краєм.

Березинець Марина Василівна
Директор Вишгородської районної
централізованої бібліотечної системи

За декілька кілометрів на північ від Києва, на берегах могутнього Дніпра розташоване місто Вишгород, що відоме з давніх давен. Багато легенд і переказів пов'язано з ним та навколишніми землями. За однією з легенд, місто заснував брат Кия Хорив. Перша письмова згадка про Вишгород – рядки в «Повісті временних літ», датовані 946 роком. Тоді містечко називали Ольжиним Градом. Вишгород – друга столиця Руси-України, адже саме тут княгиня Ольга облаштувала свою резиденцію. Саме в нашому місті в XI ст. були поховані князі Борис і Гліб, – перші українські святі. За часів Ярослава Мудрого у Вишгороді відбувся з'їзд князів, де було прийнято «Правду Ярослава», яка згодом увійшла до зводу законів «Руська Правда». Під час навали монголів 1240 року Вишгород був знищений і втратив своє колишнє значення. Та вже за часів Великого князівства Литовського почав потрохи відроджуватись, існував як невеличке містечко, яке згодом перейшло у власність Межигірського монастиря. Сучасне місто постало лише у середині минулого століття завдяки будівництву Київської ГЕС. 1968 року Вишгороду було повернуто статус міста.

Вишгородщина – надзвичайно мальовничий край. Створений у квітні 1973 року Вишгородський район розкинувся по обидва береги Київського водосховища на півночі Київської області. Межує з Чернігівщиною, Іванківським, Бородянським, Києво-Святошинським, Броварським районами Київщини. Загальна площа сягає 1184,4 тис. гектарів, із них 16,8 тис. гектарів займають ліси. В районі діють 1 міська рада, 1 селищна рада та 28 сільських рад, які об'єднують 57 населених пунктів. Населення – 73 247 осіб (станом на 01. 01. 2017 р.).

При укладанні посібника використані матеріали публікацій із районної преси, енциклопедичних та краєзнавчих книжкових видань.

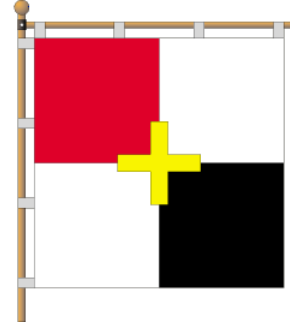

Пісня про Вишгород

Слова: Анатолія Миська

*Земля Ярослава - славна земля,
Де вітер історії несе́ться в
століття.*

*Фортеця князів - славна доля твоя,
Яку так поважають твої земляки.*

Приспів:

*Вишгород, Вишгород –
Моя найдавніша вічна мрія.
Вишгород, Вишгород –
Моя опора і надія.*

*«Ольжин Град» стоїть у неповторній красі,
Яка крізь століття в цю землю вросла.
У стародавньому шумі зелених лісів
Велична і горда, немов князь Ярослав.*

Приспів:

*Вишгород, Вишгород –
Моя найдавніша вічна мрія.
Вишгород, Вишгород –
Моя опора і надія.*

*А сивий Дніпро все шумить і шумить,
Мелодії серця несе в далечінь.
На зламі століть і тисячоліть
Дарує нам пісню свою чарівну.*

Приспів:

*Вишгород, Вишгород –
Моя найдавніша вічна мрія.
Вишгород, Вишгород –
Моя опора і надія.*

2018 РОКУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ:

- **965 років** від дня народження Великого князя Київського Володимира Мономаха (1053 – 1125).
- **940 років** із часу, відколи Вишгород став центром удільного князівства (1078 р.).
- **915 років** Долобського з'їзду князів (1103 р.) – одного зі значних етапів у спробі князів Русі-України припинити чвари та об'єднати зусилля перед половецькою загрозою. Відбувся біля Долобського озера поблизу Києва.
- **905 років** Уставу Володимира Мономаха (1113 р.) – збірці законів Київського князя Володимира Мономаха, вміщених у розширену редакцію «Руської Правди».
- **905 років** з часу початку правління Володимира Всеволодовича Мономаха (1053 – 1125) у Києві (1113 р.).
- **820 років** від початку князювання у Вишгороді Ростислава Рюриковича (1172 – 1218). I період правління: 1198 – 1199рр., II період правління: 1205 – 1207 рр., III період правління: 1208 – 1210 рр.
- **765 років** із дня коронації Галицько-Волинського князя Данила Романовича (1253 р.).
- **520 років** першій письмовій згадці про с. Жукин. Перші згадки про Жукин в історичних джерелах сягають XV ст.: *«Федір Глинський купив село Некрашов на річці Красній в Київському повіті та Жукин на Десні 1498 року»*.
- **440 років** від часу заснування реєстрового козацтва (1578 р.) королем Речі Посполитої Стефаном Баторієм.
- **335 років** укладенню угоди між Межигірським Спасо-Преображенським монастирем та Запорізькою Січчю (1683 р.).
- **305 років** від дня народження Івана Григоровича Григоровича-Барського (1713 – 1785 рр.) – відомого українського архітектора. Цегляна Петропавловська надбрамна церква Межигірського монастиря, побудована коштом останнього кошового отамана Петра Калнишевського Іваном Григоровичем-Барським в 1772 – 1774 рр. Він же побудував і корпус братських келій 1764 року.

- **205 років** із часу заснування села Вахівка, Вишгородського району (1813 р.).
- **175 років** відвідинам Тарасом Шевченком Межигірського монастиря та створення малюнку «Межигірський спас» (1843 р.).
- **165 років** із часу заснування с. Рикунь, Вишгородського району (1853 р.).
- **155 років** завершенню будівництва Церкви Святих Бориса і Гліба (будівництво відбувалося в 1861 – 1863 рр.).
- **100 років** від дня народження письменника Сергія Ластівки (1918 – 1998 рр.). З 1959 р. проживав у смт. Димер, Вишгородського району.
- **95 років** від дня заснування Межигірського художньо-керамічного технікуму зі статусом вищого навчального закладу (січень 1923 р.).
- **90 років** від дня заснування Межигірського художньо-керамічного інституту (1928 р.).
- **60 років** від дня спорудження пам'ятника-музею визволителям Києва (Національний музей-заповідник «Битва за Київ 1943 року» в с. Нові Петрівці) від німецько-фашистських загарбників. Архітектори: А. Милецький та В. Бакланов; скульптор: І. Першудчев (1958 р.).

Національний музей-заповідник «Битва за Київ 1943 року» у с. Нові Петрівці

Пам'ятник святам Борису і Глібу

Церква святих Бориса і Гліба

Меморіальний пам'ятник Жертвам радянських репресій

Меморіальний пам'ятник Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

- **50 років** від дня встановлення на набережній Вишгорода пам'ятного знаку Київській ГЕС/ГАЕС (1968 р.) на честь Київської ГЕС, збудованої 1964 р. та Київської ГАЕС, введеної в експлуатацію 1970 р.

- **50 років** від часу внесення Вишгорода до списку 300 стародавніх міст, селищ і сіл, що мають історико-архітектурну, археологічну, історичну цінності (1968 р.).
- **35 років** від дня відкриття Вишгородської центральної районної поліклініки (1983 р.).
- **35 років** від дня відкриття Меморіального комплексу «Героям Лютізького плацдарму» в центрі с. Нові Петрівці, спорудженого 1983 р. на честь 40-річчя битви за Дніпро й визволення Києва від німецько-фашистських загарбників. Автори: Василь Климик, Ю. Колесников, С. Войцеховський, Ю. Турчанинов та ін.
- **25 років** від дня відкриття Музею-діорами (Національний музей-заповідник «Битва за Київ 1943 року» с. Нові Петрівці) площею 1100 м², де знаходяться експозиційні зали й показане полотно діорами. Автор: М. Фещенко (1993 р.).

- **20 років** від дня встановлення у с. Нові Петрівці пам'ятного знаку-каменю про відвідання Тарасом Шевченком Межигір'я (червень 1998 р.).
- **10 років** від дня встановлення у Вишгороді, на розі вулиць Ватутіна та Петра Калнишевського, пам'ятника Жертвам радянських репресій (2008 р.).
- **10 років** від дня встановлення у Вишгороді, на розі вулиць Ватутіна та Петра Калнишевського, меморіалу Жертв Голодомору (2008 р.).
- **10 років** від дня встановлення на центральній площі міста Меморіалу пам'яті (скульптурного пленеру) історичним діячам, які в різні часи жили і творили у Вишгороді, (2008 р.).

- **10 років** від дня встановлення пам'ятного знаку Герою Радянського Союзу Никифору Шолуденку (1919 – 1943 рр.) на однойменній вулиці у Вишгороді (2008 р.). Никифор Микитович народився 19. 06. 1919 р. в с. Сваром'я, Вишгородського р-ну. Воював у складі 22-ї гвардійської танкової бригади під Сталінградом, на Дону, під Воронежем, на Курській дузі помічником, а потім – командиром взводу. 17 жовтня 1943 р. він із групою розвідників виявив і докладно розвідав сильно

укріплений опорний пункт супротивника в населеному пункті Яблонка. Завдяки точній позначці вогневих точок, бригада порівняно легко опанувала і значно розширила Лютізький плацдарм, завдавши ворогові великих втрат. 5. 11. 1943 р. танкіст Шолуденко загинув у бою. Похований у Києві.

- **10 років** від дня встановлення Пам'ятного знаку Герою Радянського Союзу Іраклію Ціцішвілі (1918 – 2001 рр.) у с. Нові Петрівці (2008 р.). З 5 по 10 жовтня 1943 р. військовий підрозділ під керівництвом капітана Ціцішвілі, не зважаючи на авіаційні нальоти та артилерійські обстріли супротивника, збудував 360-метровий міст через р. Дніпро.

СІЧЕНЬ

1. ● **Новорічне свято.**

● **День Святого Петра Могили.**

● **95 років** від дня народження **Миколи Максимовича Захарчука** (1923 – 2005 рр.) – Героя Радянського Союзу, ветерана Другої світової війни, Почесного громадянина міста Вишгород із 1993 р. В ніч із 26 на 27 вересня 1943 р. взвод під командуванням М. Захарчука переправився через Дніпро на річковий острів поблизу села Вишгород і там розбив війська противника. А вже в ніч на 29. 09. 1943 р. взвод переправився на західний берег Дніпра і взяв активну участь у звільненні Вишгорода, забравши в супротивника цегляний завод на північній околиці села і відбивши сім німецьких контратак.

6. ● **Святвечір перед Різдвом Христовим.**

● **80 років** від дня народження **Василя Семеновича Стуса** (1938 – 1985 рр.) – українського поета, перекладача, правозахисника, лауреата Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка (1991, посмертно), Героя України (2005 р., посмертно).

7. **Різдво Христове.**

8. **Собор Пресвятої Богородиці. Святки.**

● **65 років** від дня народження **Василя Опанасовича Осадчого** (1953 р. н.) – поета, перекладача, лауреата премії ім. П. Тичини. Народився в с. Ясногородка, Вишгородського району.

9. **100 років** від дня прийняття **IV Універсалу Української Центральної Ради** (1918 р.), який декларував незалежність України. УНР проголошувалася «самостійною, ні від кого не залежною, вільною суверенною державою українського народу»¹.

13. **День святої Меланії Римлянки. Щедрий вечір.**

---

¹ Дату подано за старим стилем.

- 14.
  - **Новий рік за старим стилем (за юліанським календарем).**
  - **День Святителя Василя Великого.**
- 15. **Верховна Рада України затвердила Державний гімн України «Ще не вмерла Україна» (1992 р.).**
- 18.
  - **Святвечір водохресний. Голодна кутя.**
  - **50 років з дня отримання Вишгородом статусу міста, відповідно до Указу Президії Верховної Ради УРСР «Про віднесення селища міського типу Вишгород Києво-Святошинського району Київської області до категорії міст районного підпорядкування» (1968 р.).**
- 19. **Водохреща – Свято Богоявлення Господнього.**
- 20. **Свято Іоанна Хрестителя.**
- 21. **370 років від початку Національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького (1648 р.),** коли козаки напали на залогу Речі Посполитої на о-ві Базавлук (на Дніпрі) і знищили її. Це звільнило Запорізьку Січ від контролю Речі Посполитої, притягнуло запорожців на бік Богдана Хмельницького, обраного гетьманом.
- 22. **День Соборності України.** Святкується в Україні згідно з Указом Президента (№ 42/99 від 21. 01. 1999 р.) щорічно.
- 27. **Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.** Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/60/7 від 21. 11. 2005 р.
- 29. **День пам'яті Героїв Крут.** Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№ 15/07 від 15. 01. 2007 р.). 1918 р. відбувся бій між київськими студентами і російськими більшовицькими військами під проводом есера М. Муравйова під Крутами (Чернігівська губернія). Тоді в нерівній боротьбі полягло 300 юнаків, що захищали українську державність.

ЛЮТИЙ

1. **60 років** від дня народження **Віктора Анатолійовича Кучерука** (1958 р. н.) – поета. Проживає у Вишгороді.
7. **Святителя Григорія Богослова.**
12. **Собор трьох святителів: Василя Великого, Іоанна Златоуста, Григорія Богослова.**
13. **Всесвітній день радіо.** Відзначається щорічно з ініціативи ЮНЕСКО з 2011 р.
14. **День Святого Валентина.**
15.
  - **Стрітєння Господа нашого Ісуса Христа.**
  - **День вшанування учасників бойових дій на території інших держав.** Відзначається в Україні згідно з Указом Президента №180/2004 від 11. 02. 2004 р. 2006 р. у Вишгороді, у сквері перед будинком по вулиці М. Грушевського, 1, встановлено Пам'ятник воїнам-афганцям. Скульптор: Олег Распопін.
16. **205 років** від дня народження **Семена Степановича Гулака-Артемівського** (1813–1873) – українського композитора.
19. **26 років тому (1992 р.) Верховна Рада України затвердила тризуб як малий Державний герб України.**
20.
  - **День Героїв Небесної Сотні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 69/2015 від 11. 02. 2015 р.
  - **Всесвітній день соціальної справедливості.** Святкується щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/62/ 10 від 18. 12. 2007 р. В Україні відзначається згідно з Указом Президента України №1021/2001 від 04. 11. 2011 р. З метою забезпечення реалізації державної політики з питань соціального захисту населення України у нашому місті діє Управління соціального захисту населення Вишгородської РДА, розташоване за адресою: 07301, Київська обл., Вишгородський р-н, м. Вишгород, вул. Набережна, 6а.

21. • Міжнародний день рідної мови. Проголошено на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО. 2016 року Духовно-просвітницьким центром «Спадщина» започаткована ініціатива проведення безкоштовних курсів української мови у Вишгородській центральній районній бібліотеці.

• **80 років** від дня народження **Петра Петровича Толочка** (1938 р. н.) – українського історика, археолога. У 1978 – 1981 рр. під керівництвом П. Толочка та В. Зоценка здійснено розкопки у північній частині Вишгорода. Серед знахідок – численні уламки візантійських амфор, скла, конструкції жител. Матеріали цих досліджень передано до краєзнавчого музею міста.

23. • 140 років від дня народження **Казимира Севериновича Малевича** (1878 – 1935 рр.) – українського живописця.

• **95 років** від дня народження **Олексія Омеляновича Міщенка** (1923 – 1989 рр.) – Героя Радянського Союзу. Народився в с. Синяк Вишгородського р-ну. Брав участь у Битві за Дніпро 1943 р. У складі передової групи О. Міщенко переправився через Дніпро і взяв активну участь у боях за захоплення й утримання Лютізького плацдарму на його західному березі, відбивши велику кількість німецьких контратак. У тих боях він особисто підірвав два ворожі танки.

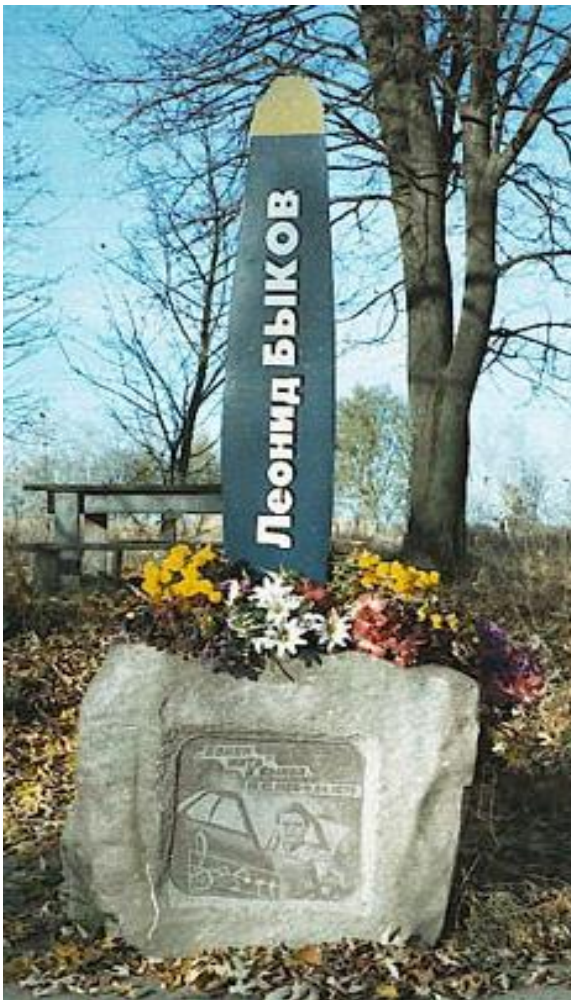
25. 100 років від дня прийняття у Коростені Українською Центральною Радою Тризуба за офіційний герб Української Народної Республіки (1918 р.).

БЕРЕЗЕНЬ

2. **День пам'яті Преподобного Феодора Мовчазного Києво-Печерського.**
3.
  - **День дикої природи.** 20 грудня 2013 р. на 68-й сесії Генеральної Асамблеї ООН прийнято резолюцію, згідно з якою 3 березня оголошено Днем дикої природи. Поблизу Вишгорода розташована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Хвощ великий». Тут зростає одна з небагатьох на Київщині великих популяцій хвоща великого, занесеного до Червоної книги України.
  - **Всесвітній день письменника.** Відзначається згідно з рішенням 48-го конгресу Міжнародного ПЕН-клубу, який відбувся 12–18 січня 1986 р.
  - **130 років** від дня народження **Левка Євгеновича Чикаленка** (1888 – 1965 рр.) – українського археолога, громадсько-політичного діяча.
4. **День пам'яті святого благовірного князя Київського Ярослава Мудрого.**
5. **330 років** із часу поновлення **Межигірського монастиря у правах ставропігії** патріархом Іоакимом (1621 – 1690 рр.). Перший раз право було надано 1610 р. Константинопольським патріархом (1688 р.).
7.
  - **95 років** від дня створення **Жукинського району** (1923 – 1930 рр., з 1930 – 1962 рр. – Вищедубечанський район Київської області).
  - **95 років** від дня заснування **Димерського району** (1923 – 1962 рр.) спочатку у складі Київської округи Київської губернії, а з 1932 р. – у складі Київської області.
8. **Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир.** Відзначається щорічно згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН A/RES/32/142 від 16.12.1977 р.
9. Народився **Тарас Григорович Шевченко** (1814 – 1861 рр.) – український поет, художник, мислитель.

12. **495 років** від дня надання грамоти київському воєводі А. Немировичу польським королем Сигізмундом I, за якою ігумену Михаїлу Щербині було дозволено відновити запустілий Межигірський монастир.
14. **День преподобної мучениці Євдокії (свято Явдохи).**
17. **День створення Української Центральної Ради.**
18. **125 років** від дня смерті **Лаврентія Івановича Похилевича** (1816 – 1893 рр.) – українського краєзнавця. 1864 року вийшла у світ його перша книга «Сказання про населені місцевості Київської губернії» – статистичні, історичні та церковні замітки про містечка та села Київської губернії, які він збирав протягом 10 років. Похований у с. Любимівка Вишгородського району, у церковній садибі, з вівтарного боку тамтешньої церкви Воздвиження Хреста Господнього. Металевий литий надгробок на могилі прикрашений зображенням розгорнутої книги з написом: «Сказанія о населенныхъ мѣстностяхъ Кіевской губерніи».

20. ● **Міжнародний день щастя.** Святкується щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/66/281 від 12. 07. 2012 р.

● **20 років** із часу встановлення пам'ятного знаку **Леоніду Бикову** (1928 – 1979 рр.) – українському кінорежисеру, актору, народному артисту УРСР, поблизу смт. Димер Вишгородського району (1998 р.).

21. ● **Міжнародний день лісів.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/67/200 від 14.02.2013 р.

● **Всесвітній день поезії.** Відзначається щорічно згідно з резолюцією 30-ї сесії ЮНЕСКО. 2013 року було видано поетичну збірку «Вишгородські передзвони», в якій представлена творчість 27 авторів Вишгородщини – відомих поетів,

журналістів, науковців, учителів, педагогів, службовців, робітників, представників творчої інтелігенції, для яких художнє слово стало часточкою душі й серця, що супроводжує їх усе життя, і яке вони щедро дарують людям.

22. ● **День пам'яті Сорока Севастійських мучеників (день Сорока святих).**
- **Всесвітній день водних ресурсів.** Проголошений Генеральною Асамблеєю ООН (резолюція 47/193 від 22. 12. 1992 р.). Основні ріки Вишгородського району – Дніпро (Київське водосховище), Десна, Ірпінь, Жидок.
23. **Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва.** Святкується в Україні згідно з Указом Президента (№ 484/2000 від 21. 03. 2000 р.). Щороку на свято Пресвятої Покрови у Вишгороді триває Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Вишгородська Покрова». Традиційно фестиваль відбувається у соборі Вишгородської Богородиці. Організаторами є громада собору Вишгородської Богородиці, Вишгородська міська рада, вишгородський міський хор «Коралі» та центр творчості «Джерело». Змагання народних колективів відбувається у номінаціях «Академічні колективи», «Народні колективи» та «Дитячі колективи».
27. **Міжнародний день театру.** Відзначається щорічно з 1962 р. відповідно до рішення IX Конгресу Міжнародного інституту театру при ЮНЕСКО. Майбутні сценічні таланти Вишгородщини зростають у театральних гуртках міста, таких як клуб «АТОС» та дитячий драматичний театр «Експромт», що діють при Вишгородському міському центрі художньо-естетичної творчості учнівської молоді «Джерело».
29. **290 років від дня народження Кирила Григоровича Розумовського (1728 – 1803 рр.)** – українського військового, політичного і державного діяча, останнього гетьмана Війська Запорозького.
30. ● **День пам'яті преподобного Олексія чоловіка Божого (Теплого Олексі).**
- **25 років із дня відкриття відділення анестезії та інтенсивної терапії комунального закладу «Вишгородська центральна районна лікарня».**

31. 145 років від дня народження Миколи Івановича Міхновського (1873 – 1924 рр.) – українського політичного та громадського діяча, адвоката, публіциста, першого ідеолога українського націоналізму та організатора війська, провідника Братства тарасівців, засновника Української народної партії (1902 р.), одного з лідерів Української демократично-хліборобської партії, члена Братства самостійників. Автора брошури «Самостійна Україна» (1900 р.) та проекту Конституції (1905 р.).

КВІТЕНЬ

1.
  - **День гумору.**
  - **Міжнародний день птахів.** Відзначається щорічно з 1906 р., з дня підписання Міжнародної конвенції про охорону птахів.
  - **70 років** від дня народження **Антоніни Іванівни Мамченко** (1948 р. н.) – Заслуженої артистки України, бандуристки. Народилась у с. Лютіж Вишгородського району.
2. **День геолога.** Відзначається щорічно в першу неділю квітня відповідно до Указу Президента України № 110/95 від 07. 02. 1995 р.
3. **100 років** від дня народження **Олеся Терентійовича Гончара** (1918 – 1995 рр.) – українського письменника, літературного критика, громадського діяча. Лауреата Сталінської премії (1948 р.), першого лауреата республіканської премії ім. Тараса Шевченка (1962 р.), голови Спілки письменників України (1959 – 1971 рр.), академіка НАН України (1978 р.), Героя України (2005 р., посмертно), Героя Соціалістичної праці (1978 р.).
5. **День Першої Конституції (Конституції Пилипа Орлика).** Перша українська конституція була прийнята на зборах козацтва біля містечка Тягин, що на правому березі річки Дністер, 1710 року.
7.
  - **Благовіщення Пресвятої Богородиці.**
  - **Всесвітній день здоров'я.** Відзначається щорічно в день набуття чинності Статуту ВООЗ WHA/A.2/Res.35.
8. **Світле Христове Воскресіння – Великдень.**
11. **Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів.**
12.
  - **Всесвітній день авіації та космонавтики, День працівників ракетно-космічної галузі України.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 230/97 від 13. 03. 1997 р.
  - **45 років** з часу створення **Вишгородського району** (1973 р.) Київської області.

18. ● **Міжнародний день пам'яток і визначних місць.** Відзначається щорічно з 1984 р., заснований Асамблеєю Міжнародної ради з питань охорони пам'яток і визначних місць (ІКОМОС) при ЮНЕСКО.

● **День пам'яток історії та культури.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1062/99 від 23.08.1999 р.

Вишгородський державний історико-культурний заповідник – провідна установа в галузі охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Вишгорода. Створення історико-культурного заповідника пов'язане з роботою Вишгородської археологічної експедиції Інституту історії матеріальної культури (1934 – 1937 рр.) під головуванням Тадея Мовчанівського.

9 вересня 1935 р. територія давнього Вишгорода офіційною постановою була оголошена заповідною. Але після Другої Світової війни про заповідник уже ніхто не згадував.

Сучасний Вишгородський історико-культурний заповідник засновано 1994 р. згідно з Указом Президента України та Постановою Кабінету Міністрів України.

Вишгородський державний історико-культурний заповідник

20. **905 років** від дня початку князювання у Києві **Володимира Мономаха** (1113 р.)

21. **День довкілля.** Відзначається щорічно в третю суботу квітня відповідно до Указу Президента України № 855/98 від 06. 08. 1998 р.

- 22. Всесвітній День Матері-Землі.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/63/278.
- 26. • Міжнародний день пам'яті про чорнобильську катастрофу.** Проголошено 8 грудня 2016 року резолюцією A/RES/71/125 Генеральної Асамблеї ООН .
- **День Чорнобильської трагедії в Україні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президії Верховної Ради Української РСР № 8985-XI від 29. 03. 1990 р.
- 26 квітня 2011 р. у Вишгороді, на розі вулиць Шолуденка і Дніпровської, відкрито пам'ятник Ліквідаторам аварії на ЧАЕС. Архітектор: Василь Климик.
- 29. Всесвітній день споріднених міст.** Відзначається щорічно в останню неділю квітня відповідно до рішення Всесвітньої федерації споріднених міст. Міста-побратими Вишгорода: Санс (Франція, з 1999 р.), Льоррах (Німеччина, з 2001 р.), Делчево (Македонія, з 2002 р.), Вишків (Польща, з 2007 р.), Раквере (Естонія, з 2008 р.), Суздаль (Росія, 2008 р.), Белгород (Росія, 2011 р.), Канів (Україна, 2012 р.), Чорноморське (Україна, 2013 р.).

Меморіальний пам'ятник Ліквідаторам аварії на ЧАЕС

ТРАВЕНЬ

1. **День міжнародної солідарності трудящих.**
2.
  - **80 років** із дня народження **Анатолія Івановича Кульчицького** (1938 р. н.) – поета й композитора, Заслуженого працівника культури, члена Президії Українського фонду культури. Почесний громадянин міста Вишгорода з 2001 року.
  - **День перенесення мощів святих Бориса і Гліба.** 2011 року у Вишгороді, на площі Шевченка, відкрито пам'ятник святим Борису і Глібу, присвячений святим страстотерпцям – покровителям міста Вишгорода. Архітектор: Василь Климик; скульптори: Борис Крилов, Олесь Сидорук.
3.
  - **Всесвітній день свободи преси.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/DEC / 48 / 432.
  - **День Сонця.** Відзначається щорічно з 1994 р. з ініціативи Міжнародного товариства сонячної енергії (MTSE).
6. **День вшанування великомученика Георгія Переможця (Юрія Змієборця).**
8.
  - **День пам'яті та примирення, присвячений пам'яті жертв Другої світової війни.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/59/26. В Україні відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 169/2015 від 24. 03. 2015 р.
  - **Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.** Відзначається щорічно в день народження Анрі Дюнан (1828 – 1910 рр.) – засновника Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
9.
  - **День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 315-VIII від 09. 04. 2015 р.
  - **10 років** із часу встановлення **Меморіалу скорботи на честь загиблих у роки війни земляків та воїнів-визволителів у с. Жукин Вишгородського району** (2008 р.).

10. 80 років від дня смерті Теодосія Миколайовича Мовчанівського (1899 – 1938 рр.) – археолога, музеєзнавця, краєзнавця. У 1936 – 1937 рр. археологічні експедиції під керівництвом Теодосія Мовчанівського виявили перші рештки гончарних горнів на території приватних садиб вишгородців.

12. День матері. Відзначається щорічно у другу неділю травня відповідно до Указу Президента України № 489/99 від 10. 05. 1999 р.

14. 10 років із часу надання статусу національного державному музею-заповіднику «Битва за Київ 1943 року» указом Президента України В. А. Ющенка № 437/2008.

15. Міжнародний день сім'ї. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/47/237.

17. • Вознесіння Господнє.

• День української вишиванки (третій четвер травня).

18. • День скорботи й пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу.

• Міжнародний день музеїв. Відзначається щорічно відповідно до рішення XI Генеральної конференції Міжнародної ради музеїв, яка відбулась у травні 1977 р.

20. • День Європи. Враховуючи стратегічний курс України на європейську інтеграцію, цей День відзначається згідно у третю суботу травня з Указом Президента України №339/03 від 19. 04. 2003 р.

• День пам'яті жертв політичних репресій.

• День пам'яті померлих від СНІДу.

21. • День апостола та євангеліста Іоанна Богослова.

• Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/57/249.

22. • День Миколи Весняного. Перенесення мощів святителя Миколая Чудотворця.

- **Міжнародний день біологічного різноманіття.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/55/201.

24. ● **День пам'яті святих рівноапостольних Кирила і Мефодія.**

- **День слов'янської писемності й культури.** Відзначається щорічно, в день вшанування пам'яті святих рівноапостольних Кирила та Мефодія, відповідно до Указу Президента України №1096/2004 від 17. 09. 2004 р.

27. ● **День Святої Трійці (П'ятидесятниця).**

- **День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження.** Відзначається щорічно в останню суботу травня відповідно до Указу Президента України № 563/99 від 25. 05. 1999 р.

31. **795 років Битві на річці Калка** (бій між русько-половецькими силами з одного боку й монгольським військом з іншого на річці Калка) на території сучасної Донецької області.

Пам'ятник «Святим Борису і Глібу»

ЧЕРВЕНЬ

1. **Міжнародний день захисту дітей.** Відзначається щорічно з 1949 р. відповідно до ухвали Ради Міжнародної демократичної федерації жінок. В Україні відзначається щорічно відповідно до Указу Президента № 568/98 від 30. 05. 1998 р.

- **Всесвітній день батьків.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/66/292.

3. **День пам'яті Вишгородської ікони Матері Божої.**

Вишгородська ікона Божої Матері – чудодійна православна ікона. Згідно з переказами, 1131 р. Константинопольський патріарх Іоанн IX Агапіт подарував київському князеві Мстиславові Великому, пізніше проголошеному святим, списки уславлених у столиці Візантійської імперії святинь. Серед них була ікона, передана пізніше князем Юрієм Довгоруком на зберігання до Дівочого Богородичного монастиря у Вишгороді, яка через це отримала назву Вишгородської Богородиці. 1155 р. син Юрія Долгорукого, володимиро-суздальський князь Андрій Боголюбський, зруйнував частину Вишгорода та, викравши ікону Вишгородської Богородиці, вивіз її спочатку до своєї резиденції в с. Боголюбово, а пізніше – до Володимира-на-Клязьмі, де вона стала головною святинею збудованого цим князем Успенського собору. 1395 р. під час навали військ Тамерлана ікону було перенесено до Москви, де вона сьогодні і зберігається.

5. **Всесвітній день охорони навколишнього середовища.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/2994 (XXVII).

6. **95 років від дня народження Дмитра Михайловича Кваші (1923 – 2003 рр.)** – Героя Радянського Союзу, який у роки Другої світової війни був командиром танкового взводу 244-го окремого танкового полку 33-ї армії 1-го Білоруського фронту, старшим лейтенантом. Народився на хут. Петрівському (нині с. Петрівське Вишгородського району).

- **День журналіста.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 251/94 від 25. 05. 1994 р. З 1973 року в місті виходить щотижнева районна газета «Слово», а з 4 листопада 1995 р. – газета Вишгородської міської ради «Вишгород».
- 8. **Всесвітній день океанів.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/63/111.
- 9. **Міжнародний день друзів.**
- 22. **День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1245/2000 від 17. 11. 2000 р.
- 24. ● **День молоді.** Відзначається щорічно в останню неділю червня відповідно до Указу Президента України № 323/94 від 22. 06. 1994 р.
  - **День молодіжних та дитячих громадських організацій.** Відзначається щорічно в останню неділю червня відповідно до Указу Президента України № 600/2011 від 24. 05. 2011 р..
- 28. **День Конституції України.** Відзначається щорічно в день прийняття Верховною Радою України Основного Закону України. Святковий неробочий день в Україні відповідно до ст. 73 Кодексу законів про працю.

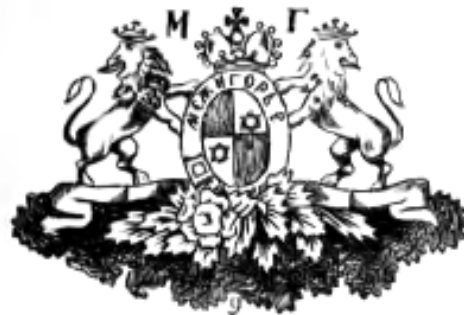
Вишгородська ікона Божої Матері

Собор Вишгородської Богородиці

ЛИПЕНЬ

1. **День архітектури України.** Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№456/95 від 17. 06. 1995 р.) щорічно.
3. **220 років із дня заснування Межигірської фаянсової фабрики.** 3 липня 1798 р. видано указ Імператора Російської Імперії Павла І про заснування фабрики.
7.
  - **Різдво пророка Іоанна Хрестителя. Свято Івана Купала.**
  - **День працівника природно-заповідної справи.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 629/2009 від 18. 08. 2009 р. Одне з найбільших у Вишгородському районі державне підприємство – «Димерський лісгосп» – організоване 1936 року на базі Димерського ліспромхозу. Сьогодні до його складу входять 7 підрозділів із загальною площею угідь 30 836 га.
8. **День родини.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 від 30. 12. 2011 р.
  - **80 років від дня народження Леоніда Степановича Танюка** – українського режисера театру і кіно, професора Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого, заслуженого діяча мистецтв України (1995 р.), Народного артиста України (1938 – 2016 рр.). Народився в с. Жукин Вишгородського району.

10. 35 років від дня народження **Олександра Анатолійовича Устименка** (1983 – 2014 рр.) – лейтенанта Збройних сил України. За особисту мужність і героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі під час російсько-української війни, Олександра Анатолійовича 14. 03. 2015 р. нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня (помертвено). Народився у с. Гаврилівка, Вишгородського району. Мешкав у с. Литвинівка Вишгородського району.

11. Всесвітній день народонаселення. Відзначається щорічно відповідно до рекомендацій Керівної ради Фонду ООН у галузі народонаселення, поданих у Рішенні ПРООН 89/46, п. 21.

12. День Святих Верховних апостолів Петра і Павла.

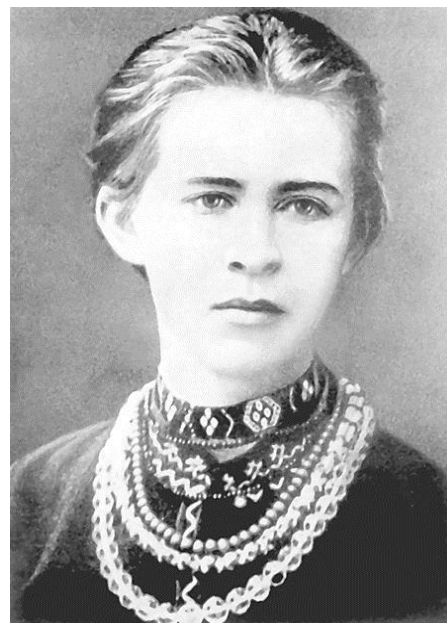
19. 105 років із дня смерті **Лесі Українки** (1871–1913 рр.) – української поетеси.²

24. • День пам'яті Святої Рівноапостольної княгині Ольги.

• **925 років** першій літописній (письмовій) згадці про відзначення свята **Бориса і Гліба** у **Київській Русі** (1093 р.).

28. • День Хрещення Руси-України (1030 років). Святкується щорічно відповідно до Указу Президента України № 668/2008 від 25. 07. 2008 р.

• **День пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира – хрестителя Київської Русі.**

² Дату подано за старим стилем.

СЕРПЕНЬ

2. **100 років із часу заснування Національної бібліотеки Української Держави (нині Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського).**
6. **День пам'яті Мучеників Бориса і Гліба та Святої Великомучениці Христини.**
9.
  - **День Святого Великомученика і цілителя Пантелеймона**
  - **Міжнародний день корінних народів світу.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/49/214.
  - **80 років від дня народження Леоніда Даниловича Кучми (1938 р. н.)** – українського політичного й державного діяча, другого президента України.
  - **80 років від дня народження Олександра Олександровича Омельченка (1938 р. н.)** – українського державного і політичного діяча, Героя України, Заслуженого будівельника України, кандидата технічних наук, міського голови Києва (1998 – 2006 рр.). Почесний громадянин Вишгорода з 2001 року.
11. **День міста (перша субота після 6 серпня).**
12.
  - **Міжнародний день молоді.** Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/54/120.
  - **80 років від дня народження Івана Григоровича Бурдака (1938 р. н.)** – доктора економічних наук, академіка Української академії наук, академіка Кембриджського університету, члена Міжрегіональної спілки письменників України. Почесний громадянин Вишгорода з 2010 року.
14. **Винесення чесних древ Животворящого Хреста Господнього. Медовий Спас.**
19. **Свято Преображення Господа Ісуса Христа. Яблучний Спас.**
23. **День Державного Прапора України.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 987/2004 від 23. 08. 2004 р.

● **95 років** від дня народження **Юрія Павловича Кургузова** (1923 – 1943 рр.) – Героя Радянського Союзу (1944 р., посмертно). Почесний громадянин Вишгорода з 1996 року. Відзначився під час битви за Дніпро. 27 вересня 1943 р. Юрій Кургузов переправився через Дніпро поблизу села Старосілля Вишгородського району і взяв активну участь у боях за захоплення й утримання плацдарму на його західному березі. Підрозділ Кургузова відбив кілька німецьких контратак, знищивши 4 вогневі точки і близько 120 ворожих солдатів та офіцерів. 30 вересня 1943 р. загинув в бою під час відбиття чергової контратаки. Похований у братській могилі в селі Лебедівка Вишгородського району.

● **Європейський День пам'яті жертв сталінізму і нацизму.** 2008 року у Вишгороді, на розі вулиць Ватутіна та Петра Калнишевського, встановлено пам'ятник Жертвам радянських репресій.

24. **День Незалежності України (1991 р.).** Відзначається щорічно як державне загальнонародне свято відповідно до Постанови Верховної Ради України №2143-ХІІ від 20. 02. 1992 р.
25. **80 років** від дня народження **Олександра Івановича Дробахи** (1938 р. н.) – поета, публіциста, краєзнавця, громадсько-політичного діяча, члена Національної спілки письменників України. Почесний громадянин Вишгорода з 2005 року.
28. **Успіння Пресвятої Богородиці. Перша Пречиста.**
29. **Перенесення нерукотворного образу Господа Ісуса Христа. Горіховий Спас.**

ВЕРЕСЕНЬ

1. **День знань.** Відзначається щорічно з 1984 р.
2.
  - **150 років** від дня заснування **Товариства «Просвіта»** (1868 – 1939 рр.) – громадської організації, утвореної у Львові з метою культурного розвитку, консолідації народної спільноти та піднесення національної свідомості українського народу.
  - **День закінчення Другої світової війни.**
4. **95 років** від дня народження **Єлизавети Савелівни Петровської** (1923 – 2016 рр.) – колишнього завідувача ФАП с. Козаровичі Вишгородського району, полковника медичної служби. Почесна громадянка Вишгородського району.
8.
  - **Міжнародний день грамотності.** Відзначається щорічно відповідно до рішення 14-ї сесії ЮНЕСКО 1.141 26.
  - **Міжнародний день солідарності журналістів.** Відзначається щорічно з 1958 р. відповідно до рішення IV конгресу Міжнародної організації журналістів. Приурочений до дня пам'яті Ю. Фучика.
16. **Міжнародний день збереження озонового шару.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/49/114.
21.
  - **Різдво Пресвятої Богородиці. Друга Пречиста.**
  - **Міжнародний день миру.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/55/282
22.
  - **День партизанської слави України.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1020/2001 від 30. 10. 2001 р.
  - **75 років** із часу визволення с. **Жукин** від фашистських загарбників (1943 р.).
  - **75 років** із часу визволення с. **Пірнове** від фашистських загарбників (1943 р.)
26. **75 років** із часу захоплення (укріплення на правому березі Дніпра) **Лютізького плацдарму** передовими частинами 1-го Українського фронту в районі села Ясногородка Вишгородського району.
27.
  - **Свято Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього.**
  - **Всесвітній день туризму.** Відзначається щорічно в день затвердження Статуту Всесвітньої туристичної організації (ВТО).

- **День туризму.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1047/98 від 21. 09. 1998 р.

28. 100 років від дня народження **Василя Олександровича Сухомлинського** (1918 – 1970 рр.) – українського педагога, публіциста, письменника, поета.

30. • День мучениць Віри, Надії, Любові та матері їхньої Софії.

- **Всеукраїнський день бібліотек.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №471/98 від 14. 05. 1998 р.

- **День усиновлення.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №1088/2008 від 27. 11. 2008 р.

ЖОВТЕНЬ

1.
  - **Міжнародний день музики.** Відзначається щорічно за рішенням 15-ї Генеральної асамблеї Міжнародної музичної ради ЮНЕСКО у Лозанні 1973 р.
  - **Міжнародний день людей похилого віку.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/45/106.
  - **День ветерана.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1135/2004 від 24. 09. 2004 р.
  - **Всесвітній день архітектури.** Відзначається щорічно в перший понеділок жовтня за рішенням 20-ї Генеральної Асамблеї Міжнародного союзу архітекторів.
2.
  - **Міжнародний день боротьби проти насилля.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/61/271.
  - **605 років Городельській унії (1413 р.)** – угоді між королем Польщі Владиславом II Ягайлом та Великим князем Литовським, Руським та Жемантійським Вітовтом, укладеній у місті Городло, що на річці Західний Буг. Рішення угоди, заперечуючи положення Кревської унії 1385 р., підтверджували існування Великого князівства Литовського, Руського та Жемайтійського як окремої незалежної держави.
  - **80 років від дня народження Олександра Федоровича Возіанова (1938 р. н.)** – видатного українського ученого-хірурга, Директора інституту урології, Президента АМН України (з 1993 р.), Героя України, Заслуженого діяча науки. Проживає у смт. Димер, Вишгородського району.
5. **Всесвітній день учителя.** Відзначається щорічно в ознаменування річниці підписання Рекомендації ЮНЕСКО та Міжнародної організації праці щодо становища вчителів.
7. **День працівників освіти.** Відзначається щорічно в першу неділю жовтня відповідно до Указу Президента України №513/94 від 11. 09. 1994 р.

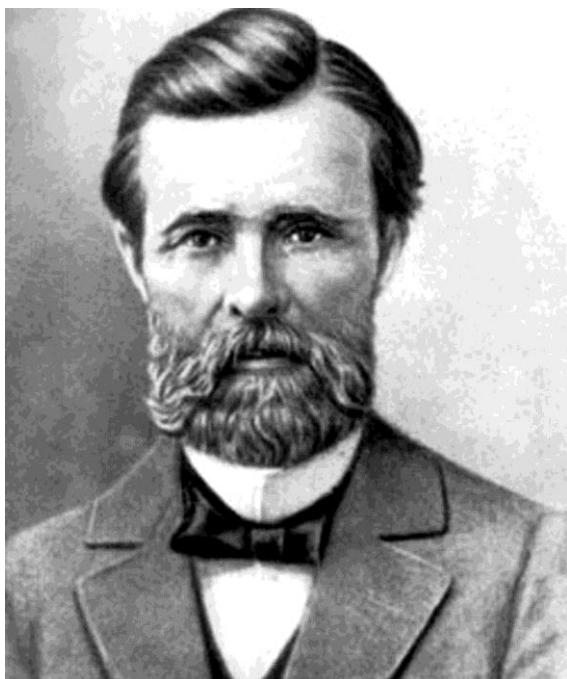
10. **75 років** із дня визволення села Вахівка від фашистських загарбників (1943 р.)
13. **95 років** від дня народження **Михайла Івановича Сікорського** (1923 – 2011) – українського історика, краєзнавця, Героя України.
14. • **Покрова Пресвятої Богородиці.**
- **День захисника України.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 806/2014 від 14. 10. 2014 р.
  - **День українського козацтва.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 966/99 від 07. 08. 1999 р.
  - **День художника.** Відзначається щорічно в другу неділю жовтня відповідно до Указу Президента України № 1132/98 від 09.11.1998
15. **85 років** від дня народження **Сумської Ганни Іванівни** (1933 р. н.) – української актриси, заслуженої артистки УРСР. Народилась у с. Катюжанка Вишгородського району.
17. **Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/47/196.
19. **75 років** із часу визволення м. Вишгорода від фашистських загарбників (1943 р.).
24. • **День Організації Об'єднаних Націй.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/2782 (XXVI).
- **Всесвітній день інформації про розвиток.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/3038 (XXVII).
27. **Всесвітній день аудіовізуальної спадщини.**
28. **День визволення України від фашистських загарбників** (1944 р.). Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 836/2009 від 20. 10. 2009 р.

ЛИСТОПАД

2. **310 років** із часу **Батуринської трагедії** (1708 р.) – каральних дій московських військ із захоплення та знищення столиці гетьмана Івана Мазепи Батурина та його мешканців.
3.
  - **100 років** від дня проведення першого концерту (створення) **Національної заслуженої капели бандуристів України ім. Г. Майбороди** (1918 р.).
  - **75 років** від дня початку **Київської наступальної операції** (1943 р.).
4.
  - **75 років** від дня визволення смт. **Димер** від фашистських загарбників (1943 р.).
  - **75 років** від дня визволення с. **Глібівка** від фашистських загарбників (1943 р.).
  - **75 років** від дня визволення с. **Козаровичі** від фашистських загарбників (1943 р.).
6.
  - **Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/56/4.
  - **75 років** від дня звільнення **Києва** від нацистських загарбників. (1943 р.)
  - **75 років** від дня визволення с. **Катюжанка** від фашистських загарбників (1943 р.).
9.
  - **День преподобного Нестора Літописця. День української писемності та мови.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України №1241/97 від 06. 11. 1997 р.
  - **Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 від 30. 12. 2011 р.
14. **100 років** від дня заснування (1918 р.) **Національної академії наук України.**
15. **45 років** із часу виходу першого номеру районної газети «Світло Ілліча» (з 1991 р. – газета «Слово») (1973 р.).
16.
  - **Міжнародний день толерантності.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/51/95.

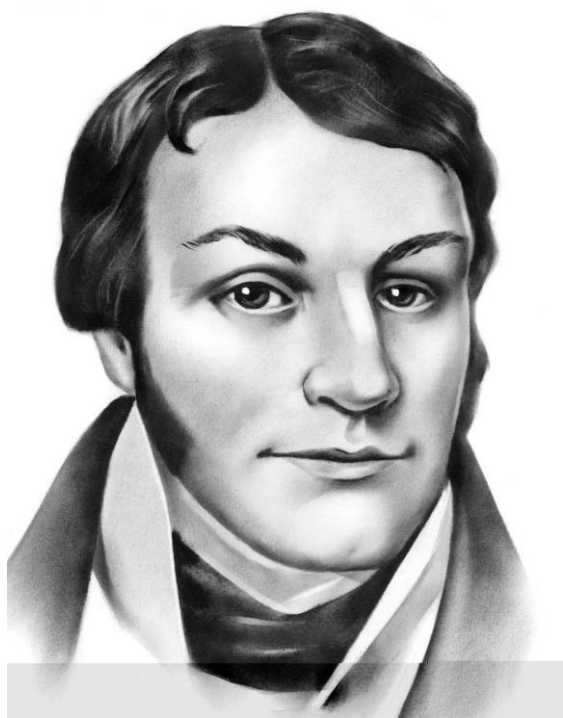
- **День працівників радіо, телебачення та зв'язку.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 667/94 від 11. 11. 1994 р.
- 17. **День студента.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 659/99 від 16. 06. 1999 р.
- 18. **115 років** від дня народження **Григорія Івановича Строкова** (1903 – 1995 рр.) – Героя Соціалістичної Праці, заслуженого будівельника СРСР, колишнього начальника будівництва Київської ГЕС. Мешкав у Вишгороді.
- 20. **Всесвітній день дитини.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/836(IX).
- 21. • **Собор Архістратиґа Михаїла (Михайлів день).**
  - **Всесвітній день телебачення.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/51/205.
- 22. **10 років** із часу встановлення в с. Старі Петрівці **пам'ятника Київському князю Святославу Хороброму.** Автори пам'ятника: Олесь Сидорук і Борис Крилов (2008 р.).
- 24. **День пам'яті жертв голодоморів.** Відзначається щорічно у четверту суботу листопада відповідно до Указу Президента № 1310/98 від 26. 11. 1998 р.
- 25. • **Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/54/134.

- **180 років** від дня народження **Івана Семеновича Нечуя-Левицького** (1838 – 1918 рр.) – українського письменника.

27. **155 років** від дня народження **Ольги Юліанівни Кобилянської** (1863 – 1942 рр.), української письменниці та громадської діячки.

29. **240 років** від дня народження **Григорія Федоровича Квітки-Основ'яненка** (1778 – 1843 рр.) – українського письменника, драматурга, засновника одного з перших українських театрів.

**Пам'ятник Київському князю Святославу Хороброму
с. Старі Петрівці**

ГРУДЕНЬ

3. **Міжнародний день людей із інвалідністю.** Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/47/3.
4. **Введення у храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста.**
5. **Міжнародний день волонтерів.** Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/40/212.

140 років від дня народження Олександра Олеся (Олександр Іванович Кандиба) (1878 – 1944 рр.) – українського поета.

6. **День Збройних Сил України.** Відзначається щорічно відповідно до Постанови Верховної Ради України №3528-XII від 19. 10. 1993 р.
7.
  - **День великомучениці Катерини.**
  - **Міжнародний день цивільної авіації.** Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/51/33.
  - **День місцевого самоврядування.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1250/2000 від 25. 11. 2000 р.
9. **Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду, вшанування їхньої людської гідності й попередження таких злочинів.**
10. **День захисту прав людини.** Відзначається щорічно відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/423(V).
11. **Міжнародний день гір.** Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/57/245.
12.
  - **День Сухопутних військ України.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1167/97 від 18.10.1997 р.
  - **90 років від дня народження Леоніда Федоровича Бикова (1928 – 1979 рр.) – українського кінорежисера, актора, народного артиста УРСР.**

13. • День святого апостола Андрія Первозванного.

- **125 років** від дня народження **Миколи Григоровича Хвильового** (1893 – 1933 рр.) – українського поета, прозаїка, публіциста, критика.

14. День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 945/2006 від 10.11.2006 р.

17. День пам'яті великомучениці Варвари.

19. • День святителя Миколи Чудотворця.

- **Міжнародний день співпраці Південь-Південь Організації Об'єднаних Націй.**

Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/58/220.

- **День адвокатури.** Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1121/2002 від 02. 12. 2002 р.

22. 185 років від дня народження **Марка Вовчка (Марія Олександрівна Вілінська)** (1833 – 1907 рр.) – української письменниці, етнографа, перекладача.

24. День працівників архівних установ. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1200/98 від 30.10.1998 р.

25. • Католицьке Різдво (Різдво за юліанським календарем)

- **170 років** від дня народження **Ореста Івановича Левицького** (1848 – 1922 рр.) – українського історика, археолога, етнографа, письменника.

ЗМІСТ

	Стр.
Вступне слово	3
Пісня про Вишгород	6
2018 року виповнюється	7
<i>Січень</i>	15
<i>Лютий</i>	17
<i>Березень</i>	19
<i>Квітень</i>	23
<i>Травень</i>	27
<i>Червень</i>	31
<i>Липень</i>	35
<i>Серпень</i>	37
<i>Вересень</i>	39
<i>Жовтень</i>	41
<i>Листопад</i>	43
<i>Грудень</i>	47
Зміст	49

ВИШГОРОДСЬКИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК

м. Вишгород, вул. Грушевського, 1

Е-mail: vimus@ukr.net

Тел: (04596) 52-859

ВИШГОРОДСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

м. Вишгород, вул. Шолуденка, 8

Е-mail: vcbs@ukr.net

Тел: (04596) 54-761